

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/66/2016
Identifikačné číslo spisu:	5615010065
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:5615010065.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného ml. H. R. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 30. januára 2017 v Bratislave, o dovolaní obvineného ml. H. R. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 7. apríla 2016, sp. zn. 3To/30/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného ml. H. R. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2T/29/2015 zo 17. decembra 2015 bol obvinený ml. H. R. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

počas lyžovania v stredisku Jasná Chopok - sever, okres Liptovský Mikuláš, na lyžiarskej trati FIS dňa 2. apríla 2013 v čase asi o 13.30 hod. za „hangom“, ktorý je hneď za odbočkou na trať Turistická a spojovaciu cestu na Priehybu, neprispôbil rýchlosť a spôsob jazdy a nevenoval dostatočnú pozornosť situácii na zjazdovke, v dôsledku toho nestačil včas a v dostatočnej vzdialenosti reagovať na lyžiarku poškodenú Díp. Ing. U. V., nar. X. C. XXXX, bytom R. X/XX, XXXX P., do ktorej narazil v skoku na lyžiach, čím jej spôsobil natrhnutie a následne roztrhnutie sleziny s krvácaním do dutiny brušnej s nutnosťou operačného zákroku, zlomeninu I. až VII. rebra vľavo s posunom úlomkov, zlomeninu I. rebra vpravo s posunom úlomkov, zlomeninu pravej kľúčnej kosti s posunom úlomkov, zlomeninu ľavej kľúčnej kosti s posunom úlomkov, pohmoždenie pľúc vľavo s následným prienikom vzduchu a krvi do dutiny hrudnej, pohmoždenie mäkkých častí ľavej strany hrudníka s následným prienikom vzduchu do podkožia, otras mozgu, natiahnutie šľachového väzivového aparátu krčnej chrbtice s obmedzením v obvyklom spôsobe života po dobu 3 mesiacov.

Bol mu za to podľa § 157 ods. 1, § 117 ods. 1, § 38 ods. 3 (§ 36 písm. j/) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd mu bol výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený podľa § 119 ods. 1 Tr. zák. na skúšobnú dobu vo výmere 1 rok.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bola poškodená Dip. Ing. U. V. s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

O odvolaní obvineného ml. H. R. proti vyššie uvedenému rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, Krajský súd v Žiline rozhodol tak, že podľa § 319 Tr. por. ho zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline podal dňa 23. augusta 2016 obvinený ml. H. R. prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie.

V dovolaní ako právne dôvody označil zásadné porušenie práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) a nesprávne právne posúdenie zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.).

K dôvodom zásadného porušenia práva na obhajobu konkrétnejšie uviedol, že neskúmaním charakteru jeho zranení - obvineného - nebola preverená obrana, ktorú nastolil v tom smere, že do poškodenej narazil z ľavej strany kolenom a pravým stehnom do ľavej strany hrudníka a brucha a to všetko za situácie, kedy na uvedenej vyššie podľa STN zjazdovej trati v kritickom úseku nebolo označenie „pozor zlom“, čo mu malo signalizovať, aby zastal, čo v tom čase bolo upravené v citovanej STN 01 8027.

K dovolaciemu dôvodu podľa písmena i/ § 371 ods. 1 Tr. por. obvinený uviedol, že niet pochyb, že do poškodenej narazil a spôsobil jej zranenia, avšak veta o citovanom jeho „protiprávnom“ nedbanlivostnom konaní však nezodpovedá tomu, aby bolo možné kvalifikovať jeho správanie sa ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák.

K predmetu tejto úvahy je potrebné uviesť, že miesto zrážky a tam, kde obvinený lyžoval, je v zmysle STN 01 8027 označená ako stredne ťažká zjazdová trať (2.1.1.2), ktorej pozdĺžny a ani priečny sklon neprekračuje síce hodnotu 40% okrem miestnych nerovností a krátkych úsekov (iba v otvorenom teréne; označená červenou farbou). Ide teda o stredne ťažkú zjazdovú trať, kde terénne podmienky sú zreteľne iné ako na ľahkej zjazdovej trati. Kritický úsek nebol označený ako úsek nebezpečného miesta a prekážky v zmysle citovanej STN žiadnou výstražnou alebo príkazovou značkou.

Týmto dovolaním v podstate obvinený namietal skutočnosť, že nemožno zlúčiť občianskoprávnu zodpovednosť s trestnoprávnym zavinením za podmienok tak, ako to vyplýva zo spisového materiálu. Opakovane zdôraznil, že v modifikácii skutku je uvedené, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho postavenia, pretože je výkonnostný lyžiar, ktorý trénuje a zúčastňuje sa pretekov a o spôsobe lyžovania a správania na zjazdovkách bol na tréningoch poučený v zmysle pravidiel správania sa na lyžiarskej trati.

Treba podotknúť, že pravidlá Bieleho kódexu neboli v čase skutku (2. apríla 2013) zakotvené v zák. č. 544/2002 o horskej záchrannej službe a že sa tak stalo ďaleko neskôr až novelou č. 274/2012 Z. z. § 8a. Tým chcel len upriamiť pozornosť na právne posúdenie porušenia jeho povinností v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a zmeniť. Táto skutočnosť bola namietaná v priebehu celého konania zo strany obvineného a jeho obhajcov. Nemožno mechanicky pokladať prípadné porušenie akejkolvek povinnosti za porušenia zákona.

Na základe týchto námietok navrhol obvinený ml. H. R., aby dovolací súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti výrokov napadnutého rozhodnutia toto zrušil a prikázal na nové prerokovanie a rozhodnutie s tým, že jeho správanie nie je trestným činom.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš k dovolaniu uviedla, že stav zásadného porušenia práva na obhajobu počas vyšetrovania nenastal, pretože obvinený mal obhajcu od vzniesenia obvinenia v zmysle § 37 ods. 1 písm. d/ Tr. por., lebo vo veci bolo vykonané konanie proti mladistvému. Obhajca sa

zúčastnil výsluchov obvineného, poškodenej a ďalších úkonov, ktoré boli vo veci vykonané. Okolnosť, že neskúmaním charakteru jeho zranení nebola preverená obrana, nemá nič spoločné s ustanovením § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a zmeniť, považovala prokurátorka tento dôvod za nepreukázaný a za dôvod na odmietnutie, pretože po rozsiahлом dokazovaní Okresný súd a následne aj Krajský súd predsa neuvádzal, že obvinený spáchal skutok, pretože porušil dôležitú povinnosť, tak ako to uvádza dovolateľ, ale ml. H. R. bol právoplatne odsúdený pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zákona, pretože počas lyžovania nevenoval dostatočnú pozornosť situácii na zjazdovke, neprispôbil rýchlosť a spôsob jazdy, čím spôsobil poškodenej ťažkú ujmu na zdraví. Trestnoprávnu zodpovednosť nemožno v danom prípade, tak ako to uvádza dovolateľ, zlučovať s občianskoprávnou zodpovednosťou, pretože vykonanými dôkazmi Okresný súd Liptovský Mikuláš správne zistil skutkový stav tak, ako bo bolo uvedené vo výroku rozsudku a jednoznačne bolo preukázané, že nejde o občianskoprávnu zodpovednosť, ale o trestnoprávnu zodpovednosť. Okolnosť, že súd nevyhodnotil vykonané dôkazy podľa predstáv dovolateľa, nemôže byť dôvodom na podanie dovolania a opravu právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Odsúdenie ml. H. R. je podľa názoru prokurátorky založené na dôkazoch, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom, v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, za dodržania podmienok na spravodlivý proces, ktorého súčasťou je aj zachovanie práva obvineného na obhajobu.

Na základe vyššie uvedeného prokurátorka navrhla dovolanie obvineného ml. H. R. podľa § 382 ods. 2 písm. c/ Tr. odmietnuť.

Pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a 2 Tr. por.) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným ml. H. R. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por. V zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. dovolateľ vo svojom podaní musí konkretizovať, o ktorý zákonný dôvod sa dovolanie opiera a z akých skutočností vychádza. Obvinený svoje dovolanie založil na dôvodoch podľa § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/ a písm. i/ Tr. por.

K dovolacím dôvodom najvyšší súd uvádza, že preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu dovolací súd nezistil porušenie práva na obhajobu žiadnym, tobôž zásadným spôsobom. Obvinený mal od vznesenia obvinenia v konaní proti mladistvému obhajcu, ktorý sa aktívne zúčastňoval na úkonoch.

Podľa § 2 ods. 10, veta prvá Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Rovnako z ďalších ustanovení (napr. § 241 a nasl. Tr. por.) vyplýva, že rozsah dokazovania a nevyhnutnosť vykonať ten ktorý dôkaz v konaní pred súdom, určuje súd a nie strana v konaní.

V zmysle uvedeného nevykonanie dôkazu o charaktere a rozsahu zranení obvineného pri náraze do

poškodenej nie je vadou dokazovania, ktorá by odôvodňovala nesprávnosť alebo neúplnosť zisteného skutkového stavu a už vôbec nie porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, ako na to v dovolaní poukazoval obvinený.

Napokon tvrdenie obvineného ml. H. R. o nesprávnom právnom posúdení skutku, nie je dôvodné, pretože síce nie každé spôsobenie škody, ublíženia na zdraví, či smrti alebo i inej ujmy je trestným činom, avšak len v prípade, ak nie je preukázané zavinenie a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom.

Zo všeobecnej teórie trestného práva hmotného je zrejmé, že skutok je trestný vtedy, ak sa dá podradiť pod konkrétnu skutkovú podstatu uvedenú v Trestnom zákone, a je preukázaný úmysel alebo neobstarlivosť páchatel'a (podľa tohto, čo sa pre naplnenie tej-ktorej skutkovej podstaty vyžaduje) vo vzťahu k následku konania.

Okresný i krajský súd v napadnutých rozhodnutiach zrozumiteľne uviedli, že hraničnou čiarou medzi trestnoprávnou a občianskoprávnou zodpovednosťou je v prerokúvanom prípade práve zavinenie. Oba súde a dovolací súd sa k nim pripája vychádzali z podrobne odôvodneného záveru, že obvinený konal vedome neobstarlivo, keď vedel, že môže spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí.

Len v prípade nepreukázania zavinenia - ak by obvinený nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery nevedel ani vedieť nemohol, iba vtedy by bol beztrestný a súde by ho mohli oslobodiť spod obžaloby.

Taký stav však v prerokúvanej veci nenastal a zo zisteného skutkového stavu vyplýva opak.

V rámci tohto posudzovania je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súde prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Nie je možné, sa s poukazom na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súde na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Tr. zák..

V prerokúvanej veci dovolací súd nezistil pochybenie v tomto smere. Skutok, tak ako bol okresným súdom zistený a odvolacím súdom potvrdený, bol správne podradený výlučne pod ustanovenie § 157 ods. 1 Tr. zák., nie teda aj pod odsek 2, kde je pre jeho naplnenie potrebné aj porušenie dôležitej povinnosti, ako namietal obvinený v dovolaní.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a dovolanie obvineného ml. H. R., ako nedôvodné, odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.